

Der tændes stearinlys i kirken, der er særlig velbesøgt i påsken. Josefine og Mariu (th).

Georgien, hvor Europa møder Asien

საქართველოში, სადაც ევროპა ხვდება აზია

For os danskere er landet ved Sortehavet - Georgien - meget fremmedartet. Ikke mindst er det skrevne sprog radikalt anderledes, men meget dekorativt, som det fremgår af overskriften, der er oversat til georgisk

TEKST OG FOTO: HENRIK KØHLER
redaktion@mja.dk

»Georgien, øh javel. Jeg skal vist lige hjem og studere et kort«. Det står hurtigt klart, at vores omgangskreds ikke er helt fortrolig med beliggenheden af Davit Skhirtladzes hjemland. Når sandt skal siges, er det ikke den 24 årige SIF-fodboldspillerens fortjeneste, at vi vælger at tilbringe påskeferien i landet ved Sortehavet. Det skyldes snarere en nysgerrighed på, hvad der gemmer sig af oplevelser i det lille land hvor hovedstaden hedder Tbilisi og bjergkæden mod nord Kaukasus, incl. europas højeste bjerg Mont Elbrus på 5642 meter. Naboerne hedder: Rusland, Armenien, Aserbadjan og

Tyrkiet. Flybilletterne med russiske aeroflot koster kun godt 2000.- pr. mand, til gengæld foregår rejsen om natten med ca. to gange tre timers flyvning afbrudt af adskillige timers natteroderi i Moskva lufthavn. Tidsforskellen er på to timer. Som altid har vi kontaktet pågældende lands venskabsforening og medbringer derfor omkring 35 kg glemte tøj i topkvalitet fra Sejs skole og -klub samt et par tøjdonationer fra betænksomme forældre.

Sportstøj og georgiske biber.

Tæt på midnat i Kastrup mødes vi med et medlem af foreningen og får bagagen suppleret med en 5,5 kg, tung projektor, et større indsamlet beløb i dollars samt firebiber på georgisk til et lokalt projekt for mindrebemidlede familier.

Endelig fremme, kan vi konstatere, at vores lejlighed ligger perfekt midt i den gamle bydel. Omgivet af krogede og stejle gader og mere eller mindre velholdte svalegange. Rengøringen er endnu ikke færdig efter forrige lejer.

Lejligheden er stor og udsigten er fin, men der er ikke fraset med et eneste billede eller en plante på de 100 kvadratermeter. Heller ingen sengelamper og en tredjedel af køkkenet står stadig i et hjørne og venter på montering. Man

må tage det som en del af charmen ved at rejse i østlande, at hygge og service ikke altid holder vestlig standard. Vi plejer at sige, at prisen til gengæld er den halve og gæstfriheden den dobbelte- sådan rundt regnet.

Vi forstår ikke russisk!

Allerede på dag to bliver vi hentet af 26-årige Nico som også skal modtage tøj, penge m.v. Det første der slår en er, at han er kørende i en kun 10 – 12 år gammel 6-cylindret BMW med lædersæder osv. Det hænger sådan sammen, at folk importerer bilerne fra USA i containere for knapt 20.000.- kr og derefter betaler en ubetydelig afgift og så er man ellers kørende. Ca. hver fjerde bil er en mercedes, som er havnet her på samme vis, eller som folk selv har hentet i Tyskland og kørt hjem. Benzinpri- sen er ca. fem kr. pr. liter. En typisk månedsløn ligger på mellem 1 – 2000.- kr., men det er tæt på umuligt at finde et arbejde.

Arbejdsløsheden er skyhøj især blandt unge med uddannelse. I Tbilisis forstæder oplever vi endeløse rækker af saneringsmodne boligblokke fra tiden under Sovjet. Folk lapper selv på lejligheden efter bedste evne, så udefra ligner facaden et broget patchwork-tæppe af forskellige overflader og farver. Fra en udendørs bod

selges frugt og grønt og syltede sager på glas og i plasticspande.

Vores 9-årige søn Marius bliver klippet af en meget sød dame for 8.- kr. Prisen for voksne er 13.- kr. Josefine på 15 bliver forsøgt bortgift med sønnen til en kvinde, der netop er færdig-klippet. Hun bliver siddende og hygger fordi vi er der. Desværre begrænser vores russiske sig til »spasivo« og »pravda« og de taler ikke engelsk, så dialogen foregår ikke på noget højt intellektuelt niveau.

Alle tror man er russer i Georgien og selvom vi hver gang står og forklarer om Danmark, er det svært at overbevise dem om andet. Russiske turister er altdominerende og ikke alle nøjes med at besøge Sortehavskysten mod vest.

Georgierne er georgisk ortodokse. Og i anledning af påsken er der hektisk travlhed i byens kirker. Vores nye bekendte slår korsets tegn hver gang vi træder ind i en kirke og ser andægtig ud.

Flere steder bærer folk rundt på en kvist, som de afleverer ved alteret og de sortklædte og langskæggede præster har travlt med at tage mod skriftemål. Som i katolske kirker tændes der lys som placeres i en bakke med sand, men det der er mest slående, er helt al-

mindelige mennesker, der synger korsang – to- og tre-stemmet. Det er en tradition i Georgien og det lyder nærmest, ja - himmelsk!

På besøg i slumkvarter

Efter flere kirkebesøg skal vi besøge en familie i et slidt og mudret område langt fra Tbilisis centrum.

Familien består af otte personer. »Huset« er flikket sammen af blik og træ- og papplader og opholdsrummet/køkkenet er højst syv-otte kvadratmeter. Midt i rummet står en lille hjemmelavet brændeovn som man akkurat kan kante sig rundt om. Her om vinteren når temperaturen ned til 20 minusgrader, så rummet er det eneste sted man kan være. I to andre rum er senge med tæpper, grøntsager i dårlig forfatning og skrammel i uoverskuelige mængder. Tænk at have børn til at vokse op her!

Vi føler os virkelig på udebane og som indtrængere i deres privatsfære. Moderen spørger om vi er til kaffe og vi takker ja efter en hurtig fælles beslutning, selvom vi gruer for hygiejnen. To af de mindre drenge spiller, på opfordring, hhv. fløjte og på et 3-strengt instrument. Selvom det ikke er nogen musikalsk oplevelse, giver det os lejlighed til at se deres nodehæfter og til at finde noget fælles at snakke om.

Vi beder også om lov til at se skolebøger som er ligeså ulæselige for os, som kinesiske skrifttegn, men det ser meget smukt og dekorativt ud. Georgisk er ikke beslægtet med andre sprog og har 33 bogstaver i alfabetet.

På badeanstalt i svovlholdigt vand

Varme svovlbade er en attraktion man kan vælge at besøge. Der er flere af slagsen så vi tager et rum til ca. 100.- kr. for en time. Netop da vi har lukket døren bag os, går den op igen: »Massage?« spørger en lille tætbygget mand. Vi takker nej, - det her er vist udfordrende nok i sig selv. Vi er landet i to ret store flisebelagte rum plus et lille toilet.

Stedet bærer præg af mangel på vedligeholdelse og her lugter stærkt af svovl. I det tilstødende rum kryber vi ned i et ca. to gang to og en halv meter stort bassin med en dybde på godt halvanden meter. Det tager et par minutter at komme helt under, for vandet er 46 grader. Vores søn på ni år og undertegnede klarer kun et par minutter af gangen mellem de kolde brusebade. Fruen svælger sig i det. På væggen sidder en hane, hvor man kan lukke mere varmt vand i. Det er der ikke behov for!

Ellers traver vi gaderne tynde i den georgiske hovedstad. Sonneke bliver fotograferet med en jagt Falk på armen. Vi tager svævebanen op på en af byens stejle bjergsider. Kommer vi for langt basen, tager vi en billig taxa hjem. En af chaufførerne kender godt Skhirtladze og Silkeborg IF. Det georgiske landshold, derimod, har han ikke noget tilovers for og byens storklub Dinamo Tbilisi, skal vi heller ikke snakke længe om. Hvad ville livet egentlig være uden en gang gebrokket fodboldsnak med en taxachauffør i et fremmed land! Det er tankevækkende.

Det lader sig let gøre at spise ure for 250.- kr. inclusive drikkevarer for fire personer. Georgien er et rigtigt vinland.

For at komme lidt ud af byen bestiller vi en

heldagstur til Kazbegi. Der er flere muligheder, men det lyder tillokkende at opleve Kaukasusbjergene på tæt hold.

Kaukasusbjerge og stiv kuling

Minibussen har 18 pladser og vi er »heldige« at have fået de fire bagerste. Man mærker det allerede på vejen ud af Tbilisi på de toppede brosten med 80 – 90 km i timen. Det minder lidt om en nedkørsel i rutchebanen i Djurs Sommerland. Dette forstærkes af, at en iransk kvinde, som ikke før har set sne, desværre har fået pladsen med det eneste vindue der kan åbnes. Alt skal filmes med mobilosen gennem det konstant åbne vindue. Bagerste afdeling af bussen må sidde i stiv kuling indhyllet i hvad de har, men ingen beder hende om at lukke vinduet, bortset fra undertegnede under et stop i de sneklædte bjerge.

Kvinden springer forskrækket to meter tilbage da jeg henvender mig og forstår tilsyneladende intet. Vores guide forstår godt og gentager opfordringen. Hun skuler olmt og mistroisk på mig, men holder dog vinduet lukket det meste af hjemturen.

Storslået landskab

Landskabet er storslået. Golde dramatiske sneklædte bjerge med næsten ingen tegn på liv. Man har bygget tunneller som forhindrer sneen i at lukke den livsvigtige vej ved fygning.

Ved to-tiden er vi endelig fremme ved Kazbegi, som er Georgiens yderste forpost mod nord. De andre turister sætter sig til at vente på en restaurant som bureau'et har en aftale med.

Jeg overtaler familien til at udnytte den halvanden times tid vi har, til at udforske den udørk vi er havnet i. I et af byens meget små og særdeles rustikke købmænd køber vi noget brød og pølse og går nogle hundrede meter ud af byen for at sætte os på en mur. Bygninger er hærgede og afskallede og der står vand i vejens store huller.

De lokale Brian'er cruiser i deres alt for store BMW'er og et par smågrise kommer trippende forbi os på springtur. Oppe i en sidegade lidt senere møder vi et par heste, som kommer småløbende forbi os, tilsyneladende uden ejer. Det er vældig eskotisk, men vi fortryder ikke, at vi ikke valgte at følge et råd om at tage en overnatning her. Kazbegi er meget overskuelig og dens rustikke charme kan nogenlunde opleves på den tid vi har til rådighed.

Småkager til en fattig kone

Vi stiger om til 4-hjulstrækkere, men kan trods det ikke besøge et gammelt kloster som planlagt. I stedet kører vi helt op til den russiske grænse på en ualmindelig dårlig vej. For et par år siden blev 22 mennesker begravet af bjergskred netop her, og man har endnu ikke fået forholdene ført ajour. Er det virkelig her at alle de lastbiler skal forbi! Faktisk skyldes det udelukkende EU-penge, at passet overhovedet er farbart.

Sidste dag i Tbilisi køber vi bl.a. rødvin og krydderier så vi kan få fyldt de tomme kufferter. Vi forærer en rund dåse Kjeldsen-småkager til en fattig kone på gaden. Hun tror næsten ikke på sit held. Således slutter otte dages ophold i det lille og charmerende land Georgien, som desværre ligger uden for den slagte vej for de fleste vestlige turister.

Kone sælger Stalin-billede på loppemarked i Tbilisi. Josef Stalin var georgier og mange fra den ældre generation betragter ham som en helt.

Typisk baggård med svalegange i Tbilisi der trænger til Unesco-besøg.

Vi besøgte en familie på otte personer. »Huset« er flikket sammen af blik og træ- og papplader. Midt i husets eneste opvarmede rum står en lille hjemmelavet brændeovn, man akkurat kan kante sig rundt om. Børnene giver en lille koncert for gæsterne.

: fakta

GEORGIEN

Befolkning 4,7 millioner. Tbilisi: 1,4 mill. Areal: 69.700 kvadratkilometer (ca. halvanden gange Danmarks størrelse). Selvstændighed ved opløsning af Sovjet i 1991.